

630

sajūtu verstis

Rokasgrāmata
neaizmirstamam ceļojumam
mantojuma pasaulē

Emocijām piesātināts ceļojums

Deviņas vietas Ziemeļvidzemē, Latgalē un pierobežā Krievijas pusē.

Romantiskā Krāslava, skaistā Arendole, daudzveidīgie Preiļi, iedvesmojošā Lūznava, leģendām bagātie Varakļāni, pārsteidzošā Litene, elpu aizraujošā Alūksne, senatnīgā Izborska un harmoniskā Pavlovska – deviņas pērles viena maršruta dziedīnā.

Dodies ceļā, no kuras puses vēlies, kaut no paša vidus, taču centies neizlaist nevienu no tām. Jo katra no šīm deviņām vietām ir unikāla. Ar vietu kartē un pārdomātu piedāvājumu ceļotājiem – kultūras un izklaides programmu, naktsmītnēm un maltītēm. Ar savu vēsturi un leģendām, ar aizraujošajiem stāstiem, ko var pastāstīt šo vietu saimnieki. Bet galvenokārt – ar nospiedumu, ko tā atstāj atmiņā, ar sajūtu, to vienu, īpašo, raksturīgo.

Tā tapušas 630 sajūtu verstis jeb 680 kilometri.

Maršruts, kas apvieno vietas, kuras vēl nav daudz tūrisma ceļvežu apdziedātas un ļaužu uzmanības izlutinātas, taču ir neticami skaistas. Dažas no tām zina vien retais, un tas sola izjust pirmatklājēja prieku.

Lai šī mazā rokasgrāmata ir Tavs palīgs brīnišķīgā, sajūtu un atklājumu pilnā, ceļojumā. Šķir tālāk un noskaņojies, ko gaidīt katrā no pieturpunktiem!

630 sajūtu verstis

Rokasgrāmata
neaizmirstamam ceļojumam
mantojuma pasaulē

2021

**Šī publikācija ir sagatavota ar
Latvijas-Krievijas pārrobežu
sadarbības programmas
2014.-2020. gadam finansiālu
atbalstu.**

Par tās saturu pilnībā atbild
Alūksnes novada pašvaldība un tā var
neatspoguļot Programmas,
Programmas dalībvalstu Latvijas un
Krievijas, kā arī Eiropas Savienības
viedokli.

Programmas mājas lapa ir
www.latruscbc.eu

CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION,
THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE RUSSIAN FEDERATION

630 sajūtu verstis jeb 680 kilometri

Krāslava → 52 km → Arendole

Arendole → 27 km → Preiļi

Preiļi → 42 km → Lūznava

Lūznava → 55 km → Varakļāni

Varakļāni → 100 km → Litene

Litene → 28 km → Alūksne

Alūksne → 71 km → Izborska

Izborska → 305 km → Pavlovska

Baltijas jūra

Jūrmala ○ Rīga

Igaunija

Alūksne

Luhamā /
Sumil'kino

Pleskava ○

Izborska

▲ Pededze /
Bruniševo

Litene

Varakļāni

Preiļi

Lūznava

Arendole

Krāslava

Sanktpēterburga

Pavlovska

○ Luga

Krievija

Lietuva

Baltkrievija

mīlestība

Vai zināji, ka kādreiz varēja nopirkt veselu miestu?

14 tūkstoši dālderu galdā un teju pirms trīs gadsimtiem par Krāslavas īpašnieku kļuva tās pirmais pielūdzējs – grāfs Jans Ludvigs Plāters.

Līdz ar nonākšanu rosīgās Plāteru dzimtas rokās, miests sāka strauju attīstības ceļu – grāfu nodoms bija to padarīt par reģiona saimniecisko un garīgo centru. Vispirms tapa plašs tirgus laukums, rātsnams, majestātiskā katoļu baznīca, bibliotēka, tad Krāslavas krāšņākā vizītkarte – pils komplekss ar saimniecības ēkām, oranžēriju, fazānu audzētavu un ainavu parku. Mūsdienās Krāslavā Tu nesastapsi nevienu Plāteru dzimtas pēcteci, taču to mīlestību, kas ielikta šīs pilsētas ēku pamatos, var just ik uz soļa.

Cik grezna reiz bijusi pils, kuras iekštelpu sienas rotā senās Romas skatu gleznojumi, iluzori zīmējumi un figurālas kompozīcijas, var tikai iztēloties. Šodien pils komplekss pamazām piedzīvo savu atdzimšanu – te darbojas tūrisma informācijas centrs, muzejs, amatnieku darbnīcas un restorāns. Ar lielu rūpību koptais ainavu parks tā vien aicina doties senatnes elpas apvītā pastaigā – īpašu noskaņu parkam piešķir no laukakmeņiem un šūnakmeņiem uzbūvētā grotā, kurai līdzās mājō pils sargs – lauva.

Netālu esošais Krāslavas Mīlestības avotiņš gleznainajā Karņicka kalnā glabā skaudri skaistu stāstu par lielu, taču neiespējamu mīlestību starp grāfa meitu Emīliju un virsnieku Juzefu Karņicki. Ar ko tas beidzās, vislabāk uzzināt klātienē, taču brīdinām – visdrīzāk tas būs jauna mīlasstāsta sākums. Stāp Tevi un Krāslavu.

Krāslava

sirsnība

**Vai zināji, ka Arendole
piedāvā ceļojumu laikā?**

Patiesi – skaistajā muižā Tevi gaida unikāla, vēstures faktiem bagāta ekskursija, kas aizvedīs atpakaļ pagātnē un ļaus pašam sajust dzīvi muižā.

Taču par visu pēc kārtas.

Pēdējie muižas īpašnieki pirms nacionalizācijas pagājušā gadsimta divdesmitajos gados bija godprātīgā un latviešu zemniekiem lojālā Plāteru-Zībergu dzimta. Arendole bija tikai viens no dzimtas teju 50 īpašumiem, bet līdz mūsdienām karu un cilvēku neprāta neskartas ir palikušas vien trīs – Arendole, Bebrene un Svente.

Arendoles veiksmes stāsts turpinās arī mūsdienās, 2001. gadā nonākot jaunu saimnieku rokās. Muižas restaurācija notiek ar milzu mīlestību un pietāti pret katru detaļu, saglabājot sākotnējo plānojumu, telpas gaumīgi iekārtojot ar oriģinālajām Arendoles muižas un citu Plāteru-Zībergu dzimtas muižu mēbelēm un interjera priekšmetiem.

Sirsnīgie arendolieši – vēsturnieks Arvīds un viņa kundze Faimja – te saimnieko divatā. Omulīgā miera osta ir allaž atvērta viesiem, vien iepriekš jāpiesakās, – lielākas grupas varēs izbaudīt neaizmirstamo ceļojumu vēsturē, mazākas kompānijas – pārnakšņot bijušo grāfu guļamistabās, kamīnzālē iedzert gardu tēju un paklausīties tikpat garšīgus stāstus par skaisto muižu.

daudzveidība

**Vai zināji,
ka Preiļi tiek dēvēti
par Latvijas siera galvaspilsētu?**

Kā gan citādi var dēvēt vietu, kur top slavenais Preiļu siers "Čedars" – Tu taču esi jau to nogaršojis?

Taču tikpat labi Preiļus varētu dēvēt arī par leļļu karalisti – te ir neiedomājami pasakaina, rokām veidotu Leļļu galerija. Pieaugušiem cilvēkiem tā ir kā atgriešanās bērnībā, pārtopot par prinčiem un princesēm, mazajiem te acis zib uz visām pusēm! Reizi gadā te no malu malām sabrauc viesi uz Starptautisko Leļļu festivālu.

Vai tikpat labi Preiļus var saukt arī par vienu no zaļākajām un skaistākajām Latvijas mazpilsētām – tā var lepoties ar Latvijā lielāko ainavu parku pilsētvidē. Trešo daļu no 41,2 hektārus plašā parka aizņem kanāli un dīķi, kuros spoguļojas vēsture – gan senie vītoli, gan pils stallis, gan romantiskais Mīlestības kalniņš, gan levas un Ādama saliņa. Parka sirds – pils – šobrīd tiek atjaunota, taču parka dvēselē – 1817. gadā būvētajā kapelā, iepriekš piesakot, var piedzīvot teju privātu koncertu – neiedomājami skaistus dziedājumus.

Jā, Preiļus noteikti var dēvēt arī par daudzveidīgāko mazpilsētu Latgalē. Grāfi Borhi, kas šeit valdījuši 500 gadus, aiz sevis atstājuši ne vien pašu radīto skaistumu, bet arī milzum daudz nostāstu – tos klausīties gan brauc uz Preiļiem!

Preiļi

iedvesma

Vai zināji, ka Lūznavas muižas parkā mājo brūnais garusainais sikspārnis vārdā Mūzis?

Neviens nezina, cik tas jauns vai vecs, cik māksliniekus, dzejniekus un mūziķus iedvesmojis, taču skaidrs ir viens – Lūznāvā lido ne vien sikspārņi, bet arī mūzas.

Kur rodas muižas unikalitāte, tās neparastā un radošā aura? Kas Latgales jūgendstila pērli ir padarījis tik īpašu un atšķirīgu no citām tās māsām?

Sikspārņa klātesamība ir tikai viena no versijām. Iespējams, īstā atbilde ir meklējama vēsturē. Muižu projektējis slavenais dzelzceļa tiltu inženieris Staņislavs Kerbedzs – te dzīvodams, viņš radījis lielāko daļu no saviem leģendārajiem izgudrojumiem. Savukārt muižas pēdējā īpašniece – kultūras mecenāte Jevgēnija Kerbedza – te izveidojusi paradīzi jaunajiem māksliniekiem – vietu, kur lidot un sapņot, kur augt un strādāt. Tā vien šķiet, ka gaiss te vienmēr ir bijis iecerēm un idejām uzlādēts.

Iespējams, tieši tādēļ šajā vietā kūsā aktīva kultūras dzīve – izstādes un radošās darbnīcas, dzejas un prozas lasījumi, mākslas un džeza festivāls, kad Lūznava savas durvis ver ikvienam pēc radošuma un skaistuma, pēc mūzikas skaņām un dzejas vārdiem izsalkušajam.

Muižu ieskauj ne mazāk iedvesmojošs, nesteidzīgām pastaigām ideāli piemērots 23,7 hektārus liels ainavu parks ar septiņiem gleznainiem dīķiem, skaistu Madonnas statuju, intriģējošo instalāciju "Ābele" un burvīgu rotaļlaukumu mazajiem ideju generatoriem.

Ja sen neesi saticis nevienu mūzu, dodies uz Lūznavu – tā noteikti ir īstā vieta, lai satiktos!

iztēle

Vai zināji, ka Varakļānos atrodas Latvijā populārākais Mīlestības akmens?

Nostāstiem apvīts, tas guļ Kažavas upītes krastā, gaidot jaunus mīlas apliecinājumus.

Varakļānu muižas pils valdzina ar savu senatnīgo auru – te apskatāmas vēsturiskās ekspozīcijas un izstādes, kokgriezumu tehnikā darinātās senās kāpnes un citas autentiskas lietas, kas ir saglabājušās saskaņā ar arhitekta Vinčenco Macotti projektu. Unikālie 18. gadsimta sienu gleznojumi rosina iztēloties, kādos ceļojumos devies un ko tur redzējis dabaszinātnieks grāfs Mihaels Borhs.

Pastaiga pilī sola neaizmirstamas izjūtas – sajūtu fotolaboratorija “Zaļā siena”, kādā no pils sienām iemūrētais Dzīvais zobens, Lielā zābaka mistiskie soļi... Vai varbūt Tev izdosies sastapt kādu neparastu jaunekli no 19. gadsimta, kura stāsti un zināšanas par Varakļāniem un muižas pili ļaus doties vistrakākajos iztēles ceļojumos? Brīnumi turpinās arī parkā – runā, ka pa kādu parka taciņu joprojām kļīst skaistās grāfa meitas Jadvigas nenorimušais gars, meklējot savu mīloto, bet pa Velna tiltiņu pastaigājas kāds švītīgs kungs, kurš gaida trīspadsmito mīlas pāri, lai to sanaidotu.

Varakļānu muižas parks priecē acis ar skaistajām trīsrindu alejām visapkārt parkam, mazpilsētas centrs aizrauj ar 19. un 20. gadsimta arhitektūras pērlēm un pārsteidzošiem vēstures stāstiem, kuri līdz ar iztēli rosina arī vēlmi Varakļānos atgriezties atkal un atkal.

Varakļāni

pārsteigums

**Vai zināji,
ka Pededzes upē reiz zvejotas pērles
zirņa lielumā?**

Līkumotās upes krastos slejas Litenes muiža – pati kā pērle, tā nes nelielā ciemata skanīgo vārdu. Tas atrodas neparasti gleznainā vietā, kur satiekas Vidzeme un Latgale.

Kur vien sniedzas skatiens, te viss ir pārsteidzoši skaists. 19. gadsimtā tapusi staltā un majestātiskā muiža ir ar labu gaumi un veiksmes ožu apveltītā barona Otto fon Volfa lolojums.

Te varēsi doties pārsteigumiem pilnā pastaigā. Izpētīt akmens žoga ieskaudā muižas kompleksa teritorijā saglabājušās vēsturiskās saimniecības ēkas. Vērot gleznojumus uz muižas zāles sienām, kas atdzīvojas trijās dimensijās. Atvilkt elpu romantiskajā Litenes muižas Tējas namiņā – mūsdienās tas kļuvis par vietu, kur ne vien tiek bildinātas topošās līgavas, bet arī mīti laulību gredzeni. Pastaigas turpinājumā baudu acīm sola Pededzes upes skaistā, rožu ieskaudā promenāde.

Bet vislabāk dzejnieku apdziedātās upes skaistumu izbaudīt laivā – ne velti Pededze ir viena no iemīļotākajām kaislīgāko laivotāju upēm. Tās krastos aug raženi ozoli un pār tās atvāriem nolīkušas kuplas ievas. Būdamā vien 15-20 metrus plata, Pededze teju aiz katra līkuma laivotājam sola kādu pārsteigumu, tostarp spēcinošu, uz ugunscura gatavotu zupu fantastiski skaistā nobrauciena noslēgumā. Vai nobaudīsi?

svaigums

Vai zināji, ka
Alūksnē ir laterna,
kas čukst?

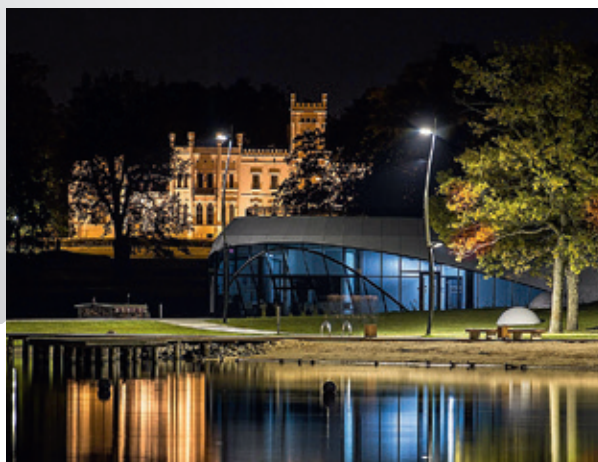
Patiesi - tā noslēpumaina
stāv Muižas parka krustcelēs,
gaidīdama Tevi, lai iepazīstinātu ar
Fitinghofu dzimtu!

Lielie mākslas mīļotāji un ceļotāji baroni fon Fitinghofi uz Alūksni atveduši tik svaigu pasaules elpu, ka tā joprojām ir jūtama teju uz katra soļa – gan vēsturiskajās ēkās, gan attieksmē. Pilsētā mijiedarbojas senais un mūsdienīgais, kultūras mantojums ar progresīvām iespējām, radot vidi, ar kuru savējiem gribas lepoties, bet viesiem – uzkavēties ilgāk.

Pilsētas centrā slejas Fitinghofu ziedu laikos būvētā Alūksnes Jaunā pils, kurā harmoniski sadzīvo neogotika, neoklasicisms, neorenesanse, neorokoko un pat eksotiskais mauru stils. Pils telpās mājō vēstures liecības un mūsdienu mākslinieku izpausmes glabājošais Alūksnes muzejs un dabas muzejs "Vides labirints" ar tā žilbinošo fluorescento minerālu kolekciju. Pastaiga gluži kā arhitektūras grāmatā turpinās arī parkā, kur vienuviet apskatāma bagātākā mazo arhitektūras formu kolekcija – paviljoni, strūklakas, tempļi, obelisks un pat mauzolejs!

Īpašas ievērības cienīgs ir gleznainais Alūksnes ezers – te ir skaisti, kad saule aust un kad tā riet, kad ezerā spoguļojas mākoņi un krīt zvaigznes. Neaizmirstams ir elpu aizraujošais lidojums pār ezeru pa 350 metrus garo gaisa trošu ceļu. Zzziipp! Iespējams, ja Ernsts Gliks Bibli tulkot šodien, galvu izvedināt viņš dotos tieši turp. Vai varbūt vienkārši pasēdētu ezera krastā un dziļi ievilkto krūtīs svaiga gaisa malku... Vai pievienosies?

varonība

**Vai zināji,
ka tieši Izborsku
uzskata par plašās
Krievzemes šūpuli?**

Legendām apvītais Izborskas vārds pirmo reizi rakstos parādījies jau 9.gadsimtā, kad gleznainajā apkaimē ieradies kāds varonīgs un uzņēmīgs jauneklis Truvors. Puiša spēka un drosmes apburti, vietējie ļaudis viņu drīz vien pasludinājuši par savu kņazu.

Vēlāk uzbūvēts varenais cietoksnis, kura dēļ Izborska dēvēta par dzelzs pilsētu – tik nepieejama ienaidniekam tā bijusi cauri gadsimtiem.

Izborska ir īpaša vieta – apdziedāta un slavināta vairākās dzejnieku, mākslinieku, vēsturnieku un etnogrāfu paaudzēs, ar savu varonības auru tā joprojām apbur viesus. Cietokšņa pakājē Tavu acu priekšā atdzīvosies senatne – ja vien ceļojumu uz Izborsku ieplānosī vēstures rekonstrukcijas festivālu laikā. Te viduslaiku klejojošo muzikantu rokās danco dūdas, bungas un kokles, senu prasmju un amatu meistari andelē savus darinājumus. Tā vien gribas pašam ietērties tolaiku drānās un iejukt pūlī, pilnībā aizmirstot par mūsdienām.

Izborsk
Taču ar vareno akmens cietoksni Izborskas pievilcība tikai sākas. Pareizticīgo baznīcas, tirgotāju muižas ar muzeju ekspozīcijām, dzīvojamās ēkas harmoniski papildina dabisko vidi, veidojot patiesi unikālu ainavu, kur sava vieta ir gan vēsturei, gan arhitektūrai, gan dabai.

Iespējams, ka pilsētas pievilcības un spēka noslēpums ir netālie Slovenskas svētie avoti – obligāts pieturpunkts ikvienam Izborskas viesim. Kā vēsta leģenda, pat viens malks avota ūdens cilvēkam sniedz zemes spēku un iedvesmo varoņdarbiem. Vai dosies pārbaudīt leģendas patiesumu?

harmonija

Vai zināji, ka harmoniskās Pavlovskas parka ainavas ir veidotas saskaņā ar teātra dekorāciju likumiem?

Par šo neparasto faktu atbildīgais ir itāļu dekorators Pjetro Gonzago – iespēju kļūt par parka scenogrāfu viņam uzticējusi imperatore Marija Fjodorovna, Katrīnas Lielās dēla Pāvela I laulātā. Tieši Marijas Fjodorovnas virsvadībā Pavlovskā ir piedzīvojuši savus ziedu laikus, kļūstot par vienu no izsmalcinātākajām imperatoru rezidencēm Pēterburgas apkaimē.

Arhitektūras un dabas saplūsmē, krāšņā pils, izsmalcinātē interjera dekorī, unikālo mākslas darbu izlase, diženis parks – viss, kas atrodas Pavlovskā, liek elpai aizrauties. Apbrīnojami, ka Pavlovskas pils un parka ansamblis savu stilistisko vienotību ir saglabājis līdz pat šodienai – tas iekļauts arī UNESCO kultūras mantojuma sarakstā.

Pastaiga pa pils zālēm ļauj justies kā impērijas pāra viesim un izdzīvot stāstus no pagātnes vēlreiz. Piemēram, apbrīnojamo Sevras servīzi, kas izgatavota vienā eksemplārā slavenajā porcelāna manufaktūrā netālu no Parīzes, pirmajiem Pavlovskas īpašniekiem dāvājis pats Francijas karalis Luijs XVI. Un tik aizraujošu stāstu te ir simtiem!

Turpinot pastaigu parkā, ar katru soli Tu kļūsti par dalībnieku jaunā mizanscēnā – saules pielietā Slavjanskas upes ieteja ar Itālijas kāpnēm un Draudzības templi, noslēpumainie 12 celiņi ar antīko statuju dejām, reibinoši skaistais Privātais dārzs ar Trīs grāciju paviljonu, kas atbalsojas Kentauru tiltā un Apollona kolonādē... Tev atliek vien ļauties Pavlovskas harmoniskajam skaistumam!

Kas jāzina, lai Tavs sajūtu ceļojums būtu tikai labām emocijām piepildīts?

Nepieciešamas vīzas

www.latvia.mid.ru

Latvija

Krievija

www.mfa.gov.lv/ru

Citas ES valstis

Krievija

Krievija

Latvija

Nem vērā:

Vīzu izgatavošanai nepieciešams laiks
Par vīzas noformēšanu noskaidro tuvākajā konsulātā
vai interesējies tūrisma aģentūrā

Katrā valstī sava valūta

EUR

RUB

Iesakām

sagatavot naudu vietējā valūtā pirms ceļojuma

Naudu var izņemt arī bankomātos

Lielākoties ir iespējams
norēķināties ar bankas karti

Robežas šķērsošana

Latvija: Pededze / Bruniševo

Igaunija: Luhamā / Šumilkino

Tuvojoties robežai, sagatavo pasi ar vīzu

Robežpunktā jāaizpilda robežšķērsošanas dokumenti

Pirms došanās pāri robežai,
iepazīsties ar visu informāciju:

www.rs.gov.lv

www.nwroads.ru/mapp-shumilkino

www.ps.fsb.ru/

Laika josla

Latvija GMT+2h (vasaras laiks +3h)

Pavlovska un Izborska
(Maskavas laika zonā) GMT+3h

Saziņa

Latvijā – latviešu valoda, krievu un angļu valoda

Krievijā – krievu valoda, angļu valoda

Tehnoloģijas

Latvijā lielākoties visur ir pieejams WiFi

Krievijā WiFi pieejams īpaši norādītās vietās

Iespējams iegādāties vietējo priekšapmaksas
SIM karti

Transports

Maršrutu vislabāk izbaudīt ar automašīnu

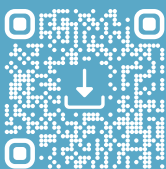
Var doties ceļā ar autobusu, velosipēdu vai kājām

Sabiedriskais transports būs jāapvieno ar taksometra
pakalpojumiem vai tālāku pārgājienu

Sajūtas tavā kabatā

Lejupielādē lietotni

Versts *of Feelings*

Te vienuviet atrodams svarīgākais par deviņām maršrutā iekļautajām vietām – atrašanās vieta, viesošanās laiki, kontakti. Turklāt tas viss papildināts ar informāciju par interesantākajiem dabas un apskates objektiem tuvākajā apkārtnē, par jaukām vietām, kur ieturēt maltīti un pārnakšņot. Atsevišķā sadaļā atradīsi arī informāciju par tuvākajiem tūrisma informācijas centriem.

Īpašs pārsteigums lietotājiem būs virtuālais stāstnieks – katrā no deviņām vietām tas atdzīvosies un pastāstīs neaizmirstamu leģendu, ja aizbrauksi turp un noskenēsi uz molberta izvietoto attēlu.

Lietotne pieejama gan iPhone, gan Android ierīcēs latviešu, krievu un angļu valodā.